

Emiel Muijderman

Regio

⌚ 5 min.

'Ik besepte pas na acht maanden dat dit uniek is'

Rosmalenaar Jeroen (44) vindt 389 middeleeuwse munten

Zijn droom om archeoloog te worden kon hij niet waarmaken. Toch beleefde Jeroen Mathijssen (44) uit Rosmalen met een vondst onder de grond het 'hoogtepunt van zijn leven'. Op amper een kilometer afstand van zijn huis vond hij een unieke muntenschat uit de middeleeuwen.

MATTHIJS KEIM

Matthijs Keim

Rosmalen

'Toen ik klein was wilde ik archeoloog worden. Maar door een niet-aangeboren hersenafwijking is me dat nooit gelukt', vertelt Mathijssen. Leren ging hem

daardoor niet makkelijk af, en wie archeoloog wil worden moet hard studeren. Hij werd hovenier, maar zijn handen bleven jeuken. Een vriend nam hem daarom een keer mee op een zoektocht naar bijzondere spullen in de grond. Dat wakkerde het vuur bij Mathijssen aan. Hij kocht een metaaldetector en ging zelf op onderzoek uit. Dat kon bij hem in de buurt: „Vlak bij mijn huis liggen veel akkers. Het idee om daar te zoeken ontstond toen ik daar twee jaar geleden langsreed. Ik belde aan bij een boer of ik daar eens door de grond mocht woelen. Niet lang daarna stond ik daar met mijn metaaldetector." Zo'n zoektocht kan lang doorgaan. Net als op 22 januari in 2022.

Aan het eind van die dag was de amateur-archeoloog doodmoe, zonder iets gevonden te hebben. Toch had hij het gevoel dat hij dicht bij een doorbraak was. „Ik kan het niet verklaren, maar ik voelde een soort energie op één stuk van de akker. Steeds als ik naar die hoek keek, kwam dat gevoel terug", weet Mathijssen nog. Terwijl hij terugliep naar zijn auto, deed hij een eerste vondst.

Op nog geen 100 meter afstand van de plek met de 'energie', begon de metaaldetector te loeien. Zo vond hij zijn eerste munt: een zilveren exemplaar uit Frankrijk. Een muntstuk dat waarschijnlijk aan het eind van de 14de eeuw werd geslagen. „Ik wist toen dat ik verder moest zoeken. En dat gevoel was terecht: de dag erna vond ik negentig munten en een dag later nog eens negentig. Allemaal bij elkaar in de buurt."

Uiteindelijk vond Mathijssen op die speciale plek van de akker maar liefst 389 munten. Dat waren er zelfs meer, maar een vriend die meezocht hield stiekem vijftig stukken voor zichzelf: „Daar baal ik van, maar de verzameling die over is blijft uniek." De munten komen uit een groot deel van het middeleeuwse Nederland, dat als land toen nog niet bestond. Ze werden geslagen in Brabant, Gelre, Utrecht en Drenthe. Maar de munten komen ook van (veel) verder. Zoals uit Kleef en Keulen, in het grensgebied van wat nu Duitsland is. Een langere reis maakte een muntstuk dat eeuwen geleden werd geslagen in Bohemen, dat tegenwoordig bij Tsjechië hoort. Het gaat volgens Mathijssen om veertig verschillende soorten munten. Zoveel exemplaren uit meerdere windstreken bij elkaar vinden, is uniek.

Het is volgens de Bossche stadsarcheoloog Ronald van Genabeek waarschijnlijk dat een handelaar de munten eeuwen geleden zelf begraven heeft: „Daar kan hij verschillende redenen voor hebben gehad. De veertiende eeuw was een onrustige tijd. Er waren geen banken, dus als je jouw geld wilde beschermen, dan verstopte je dat in de grond. Het zou kunnen dat er roversbendes door het land trokken, toen de eigenaar zijn geld begroef."

Bijzonderste vondst in halve eeuw

Waarom die handelaar het geld nooit heeft opgehaald? Dat is na zoveel eeuwen niet meer te achterhalen. „Mogelijk is de eigenaar tussentijds overleden, of kon hij de verstopplek niet meer terugvinden", denkt Van Genabeek. Hoe dan ook: zo'n enorme vondst van munten uit de late 14de eeuw komt zelden voor. Een

halve eeuw geleden dook er voor het laatst zo'n grote schat op, bij Arnhem.

Dat in het oosten van Brabant honderden middeleeuwse munten opduiken, is volgens Van Genabeek echter heel bijzonder. Zo bijzonder zelfs dat Mathijssen daar vlak na zijn vondst niet eens bij stilstond: „Pas na acht maanden kwam het besef dat deze schat uniek is. Toen meldde ik mijn vondst bij de gemeente Den Bosch." Hij is trots op zijn vondst, maar of hij er ook rijk van wordt, moet nog blijken.

Geen geld om te taxeren

„Ik heb de munten nog niet laten taxeren, want daar heb ik het geld niet voor. Dus ik hoop dat iemand dat vrijblijvend wil doen. Of ik de munten schenk aan de rijkscollectie en daarmee aan musea, laat ik van de waarde afhangen." Mochten de munten veel geld opleveren, dan belooft Mathijssen de helft aan de landeigenaren te geven die hem lieten zoeken op de akkers.

De muntstukken zijn opgeborgen op een veilige plek, ver van zijn huis. „Anders komen anderen de boel hier openbreken", grapt Mathijssen. Donderdag laat hij een groot deel van de collectie zien in het Erfgoedcentrum van Den Bosch. Als de gemeente kan verzekeren dat de munten niet beschadigd raken, zijn de stukken met een beetje geluk op een later moment langer te zien. „Ik heb aan de stadsarcheoloog voorgesteld een selectie van veertig munten tentoon te stellen. Maar dan wil ik daar wel zelf bij zitten om de boel in de gaten te houden. Daar heb ik nog geen antwoord op gekregen", zegt de amateur-archeoloog. Van Genabeek hoopt op een expositie in de loop van volgend jaar.

In de tussentijd kijkt Mathijssen met een tevreden gevoel terug op zijn historische ontdekking. „Deze vondst is het hoogtepunt van mijn leven. Het voelt echt alsof ik beloond ben voor mijn harde werk. Dat ik een traktatie krijg na wat ik door mijn afwijking als kind moest doorstaan."

